

ĐỀ CƯƠNG ÔN TẬP HK II

MÔN ĐỊA LÍ - KHỐI 6

I. Câu hỏi lý thuyết:

1. Kể tên và nêu công dụng của khoáng sản năng lượng.

Trả lời:

- Các khoáng sản nhóm năng lượng: Than đá, than bùn, dầu mỏ, khí đốt....
- Công dụng: Nhiên liệu cho công nghiệp năng lượng, nguyên liệu cho công nghiệp hóa chất.

2. Lớp vỏ khí được chia thành mấy tầng? Kể tên các tầng của lớp vỏ khí và nêu vị trí, đặc điểm của tầng đối lưu.

Trả lời:

- Lớp vỏ khí được chia thành 3 tầng: Tầng đối lưu, tầng bình lưu và các tầng cao khí quyển.

- Tầng đối lưu:

- . Nằm sát mặt đất, tới độ cao khoảng 16 km.
- . Tập trung tới 90% không khí. Không khí chuyển động theo chiều thẳng đứng.
- . Nhiệt độ giảm dần khi lên cao (trung bình cứ lên cao 100m, nhiệt độ giảm $0,6^{\circ}\text{C}$).
- . Là nơi sinh ra các hiện tượng như: Mây, mưa, sấm, chớp...

3. Phân biệt các khối khí: Khối khí nóng, khối khí lạnh, khối khí đại dương, khối khí lục địa.

Trả lời:

- Các khối khí nóng hình thành trên các vùng vĩ độ thấp, có nhiệt độ tương đối cao.
- Các khối khí lạnh hình thành trên các vùng vĩ độ cao, có nhiệt độ tương đối thấp.
- Các khối khí lục địa hình thành trên các vùng đất liền, có tính chất tương đối khô.
- Khối khí đại dương hình thành trên các biển và đại dương có, độ ẩm lớn.

4. Thời tiết và khí hậu khác nhau như thế nào?

Trả lời: Sự khác nhau giữa thời tiết và khí hậu:

- Thời tiết là sự biểu hiện của các hiện tượng khí tượng ở một địa phương, trong một thời gian ngắn.
- Khí hậu là sự lặp đi lặp lại của tình hình thời tiết ở một địa phương, trong nhiều năm.

5. Nhiệt độ có ảnh hưởng như thế nào đến khả năng chứa hơi nước của không khí ?

Trả lời: Nhiệt độ có ảnh hưởng đến khả năng chứa hơi nước của không khí. Nhiệt độ không khí càng cao, lượng hơi nước chứa được càng nhiều (độ ẩm càng lớn).

6. Trình bày các đới khí áp cao và thấp trên Trái đất

Trả lời:

- Khí áp phân bố trên bề mặt Trái Đất thành các đai khí áp thấp và khí áp cao từ xích đạo đến hai cực.

- Các đai khí áp thấp nằm ở khoảng vĩ độ 0^0 và khoảng vĩ độ 60^0 Bắc và Nam

- Các đai khí áp cao nằm ở khoảng vĩ độ 30^0 Bắc và Nam và 90^0 Bắc và Nam (cực Bắc và Nam).

7. Trình bày quá trình hình thành mây, mưa và sự phân bố lượng mưa trên Trái Đất.

Trả lời:

* **Quá trình tạo thành mây, mưa:** Khi không khí bốc lên cao, bị lạnh dần, hơi nước sẽ ngưng tụ thành các hạt nước nhỏ, tạo thành mây. Gặp điều kiện thuận lợi, hơi nước tiếp tục ngưng tụ, làm cho các hạt nước to dần, rồi rơi xuống đất thành mưa.

* **Sự phân bố lượng mưa trên thế giới:** Trên Trái Đất, lượng mưa phân bố không đồng đều từ xích đạo về cực. Mưa nhiều nhất ở vùng xích đạo, mưa ít nhất là hai vùng cực Bắc và Nam.

8. Trên Trái Đất có mấy đới khí hậu? Kể tên. Đới nóng (nhiệt đới) có vị trí ở đâu? Khí hậu của đới nóng có những đặc điểm gì?

Trả lời:

- Trên Trái Đất có 5 đới khí hậu

- Tên của 5 đới khí hậu trên Trái Đất: Một đới nóng (nhiệt đới), hai đới ôn hòa (ôn đới), hai đới lạnh (hàn đới)

* Vị trí và đặc điểm của đới nóng:

- Vị trí: Từ chí tuyến Bắc đến chí tuyến Nam.

- Đặc điểm:

+ Lượng nhiệt hấp thụ được tương đối nhiều nên quanh năm nóng.

+ Gió thường xuyên thổi trong khu vực này là gió tín phong.

+ Lượng mưa trung bình năm từ 1000 mm đến trên 2000 mm.

9. Nắm các khái niệm về hệ thống sông lưu vực sông.

Trả lời:

- Lưu vực sông: Là vùng đất đai cung cấp nước thường xuyên cho một con sông.
- Hệ thống sông: Dòng sông chính cùng với các phụ lưu, chi lưu hợp lại với nhau tạo thành hệ thống sông.

10. Sông và hồ khác nhau như thế nào?

Trả lời:

- * Sự khác nhau giữa sông và hồ:
 - Sông là dòng chảy thường xuyên, tương đối ổn định trên bề mặt lục địa.
 - Hồ là những khoảng nước đọng tương đối rộng và sâu trong đất liền.

11. Nguyên nhân sinh ra sóng biển?

Trả lời: Nguyên nhân sinh ra sóng biển chủ yếu là gió. Động đất ngầm dưới đáy biển sinh ra sóng thần.

II. Bài tập:

- * Tính nhiệt độ trung bình ngày, tính nhiệt độ trung bình năm.
- * Tính tổng lượng mưa năm.

1. Ở Hà Nội, người ta đo nhiệt độ lúc 5 giờ được 20⁰C, lúc 13 giờ được 24⁰ C và lúc 21 giờ được 22⁰ C. Hỏi nhiệt độ trung bình của ngày hôm đó là bao nhiêu? Em hãy nêu cách tính.

*** Nhiệt độ trung bình ngày ở Hà Nội:**

$$\frac{20^0 C + 24^0 + 22^0 C}{3} = 22^0 C$$

* Cách tính nhiệt độ trung bình ngày = tổng nhiệt độ các lần đo chia cho số lần đo..

2. Cho bảng số liệu sau:

Tháng	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Lượng mưa (mm)	18	26	44	90	188	240	288	318	265	130	43	23

Hãy tính lượng mưa của Hà Nội trong năm.

Lượng mưa của Hà Nội trong năm:

$$18 + 26 + 44 + 90 + 188 + 240 + 288 + 318 + 265 + 130 + 43 + 23 = 1673 \text{ mm}$$

3. Cho bảng số liệu sau: *Cho bảng số liệu về nhiệt độ trung bình các tháng ở Bắc Giang trong 1 năm.*

Tháng	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Nhiệt độ (°C)	15	17	21	22	24	29	28	26	25	22	19	16

Hãy tính nhiệt độ trung bình năm của Bắc Giang.

*** Nhiệt độ trung bình năm của Bắc Giang:**

$$\frac{15+17+21+22+24+29+26+15+19+16}{12} = 22^{\circ}C$$